Пам'ятайте про Україну!

СВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY

Редакція і Адміністрація: "Svoboda", 30 Montgomery St. Jersey City, N.J. 07302
Телефони: (201) 434-0237, (201) 434-0807
з Ню Йорку (212) 227-4125
УНСоюзу: (201) 451-2200
з Ню Йорку (212) 227-5250, (212) 227-5251

РІК LXXXIV. Ч. 177. ДЖЕРЗІ СИТІ і НЮ ЙОРК, СЕРЕДА, 17-го СЕРПНЯ 1977 ЦЕНТІВ 25 CENTS JERSEY CITY and NEW YORK. WEDNESDAY, AUGUST 17, 1977 No. 177. VOL. LXXXIV.

ВОЛОДИМИР КОБЗЯР, ПІОНЕР І СИМВОЛ „ГАНТЕРСЬКОЇ УКРАЇНИ", ЗГИНУВ ТРАГІЧНО В АВТОМОБІЛЕВОМУ ВИПАДКУ

Св. п. Іван В. Кобзяр

У понеділок, 15-го серпня, у вечірніх годинах мабуть по всіх громадах в Америці поширилася трагічна вістка, що того ж дня в год. 3:30 по полудні в Гантері на дорізі недалеко від своєї оселі „Кобзярівка", згинув в автомобільному випадку св. п. Іван Володимир Кобзяр, піонер і основоположник „Гантерської України" та її символ, колишній видатний спортовець, славний змагун львівської „України" та ужгородської „Русі". Нещасливий випадок трапився на бічному шляху, як св. п. І. В. Кобзяр відвозив „Фольксвагеном" одного з місцевих хлопців, які працювали в його мотелі „Ксеня" помічниками в кухні. Кілька хвилин після виїзду з дому на його автомобіль наїхало в повному розгоні більше авто, яким керувала жінка, везучи — мабуть зі школи — групу дітей. Під час та в наслідок зудару св. п. І. В. Кобзяр та його юний пасажир згинули на місці. В другому авті були, мабуть, деякі покалічення, але подробиць у цій хвилині ще не можна було довідатись.

Св. п. І. В. Кобзяр народився у Львові 18-го січня 1909-го року, де і здобув середню і вищу економічну освіту. Вславився як незрівняний спортовець-джентельмен. (Більше з його біографічних даних буде в черговому виданні „Свободи"). До Америки приїхав з європейської скитальщини в 1949-му році і початково продовжував свою активність у спорті, аж остаточно набув оселю в Гантері та своєю ініціятивою й енергією причинився до того, що ця гориста місцевість у Кетскильських горах перетворилася в „Гантерську Україну" з недавно збудованою в гуцульському стилі українською церквою та приватними посілостями багатьох українців. Від 1961-го року св. п. І. В. Кобзяр був членом УНСоюзу, у 25-му Відділі при „Свободі".

Св. п. І. В. Кобзяр осиротив свою трудящу дружину Олю та дітей Любов, Андрія, Оксану, Юрія і Петра. Панахиди за спокій душі Покійного будуть відправлені в четвер і п'ятницю, 18-го і 19-го серпня, в год. 7-ій вечора, а похорон передбачений на суботу, 20-го серпня, в год. 9-ій рано в місцевій церкві св. Івана й опісля на місцевий цвинтар. На вічний спочинок супроводитиме Покійного найглибша скорбота його осиротілих дружини і дітей та великий жаль всієї Української Громади, в якій він втішався любов'ю та пошаною і яка назавжди збереже світлу пам'ять про нього.

СПРАВА РАТИФІКАЦІЇ ПАНАМСЬКОГО ДОГОВОРУ — ГОЛОВНА ТУРБОТА ПРЕЗИДЕНТА КАРТЕРА

Вашінгтон. — Передбачаючи, що в Сенаті існує досить поважна опозиція проти нового договору між ЗСА і Панамою щодо Панамського каналу, згідно з яким Панама до 2000-го року мала б перебрати контролю над цим стратегічно і економічно превважливим каналом, президент Джіммі Картер минулої п'ятниці, 12-го серпня, закликав сенаторів ратифікувати новий договір, вказуючи на постанову цього договору, яка зазначує, що ЗСА навіть після 2000-го року могтимуть діяти в обороні того каналу, якщо вважатимуть, що вільний доступ до нього загрожений, або загрожені інтереси ЗСА. Цим заходом Президент старається відізолювати опозицію консервативних сенаторів обох партій, які противляться передачі контролі над каналом у руки Панами, не зважаючи на те, що новий договір запевняє, що ЗСА далі відіграватимуть важливу ролю в його обороні.

З подібними закликами до сенаторів виступили в неділю, 14-го серпня, Еллсворт Банкер і Сол Ліновіц, провідники американської делегації у переговорах з Панамою. Виступаючи на телевізійній програмі, вони твердили, що новий договір справедливий і запевняє, що інтереси ЗСА не потерплять. Якщо Сенат відкинув би цей договір, то в Панамі може дійти до анти-американських заворушень і можуть дуже погіршитися відносини Вашінгтону з усіми країнами Латинської Америки — твердять Банкер і Ліновіц.

У понеділок, 15 серпня, колишній державний секретар Генрі Кіссінджер, після одногодинної розмови з президентом Картером у Білому Домі, заявив, що „готовий підтримати новий договір", але раніше мусить запізнатися з його подробицями, зокрема переконатися чи договір запевняє, що ЗСА матимуть право обороняти вільний доступ до каналу. Кіссінджер, який ще на пості державного секретаря висловлювався за потребу нового договору з Панамою, дістане інформації про цей договір від Еллсворта Банкера, одного з провідників американської делегації під час переговорів з Панамою, та від ген. Дейвида Джовнса, шефа штабу військового летунства.

Білий Дім теж повідомив, що провідник американської делегації, Сол Ліновіц, та ген. Джордж Бровн, голова Об'єднаних Шефів Штабу, мають поінформувати колишнього президента Джеральда Форда про подробиці нового договору. Президент Картер старається здобути підтримку Форда і Кіссінджера, бо консервативні сенатори обох партій починають широкозакроєну кампанію проти ратифікації нового договору відносно Панамського каналу.

Конгресмен Е. Кач зголосив резолюцію в обороні Руденка, Тихого, Мороза і Шухевича

Члени Комітету Оборони України передають конг. Едвардові Качові 3,000 петицій в обороні М. Руденка, О. Тихого, В. Мороза і Ю. Шухевича. На фото (зліва): мгр Б. Потапенко, конг. Е. Кач і адв. А. Лозинський. (Світлив — І. Дзябога).

Вашінгтон, Д. К. — Конгресмен Едвард І. Кач, демократ з Ню Йорку, вніс у п'ятницю, 5-го серпня, отже, перед відходом Конгресу на відпустку, три резолюції в обороні Миколи Руденка, Олексія Тихого, Валентина Мороза та Юрія Шухевича.

Конгресмен Кач, один з кандидатів на посадника Ню Йорку, вніс ці резолюції на прохання членів Комітету Оборони України, які представили йому коло 3,000 петицій в обороні тих чотирьох політв'язнів-українців. До делегації, яка відвідала конгресмена Кача в його бюрі в Ню Йорку з початку цього місяця, входили адв. Аскольд Лозинський, голова Комітету, та мгр Борис Потапенко, та Ігор Дзябога.

У резолюції конгресмена Кача сказано, що М. Руденка, О. Тихого, Ю. Шухевича та В. Мороза заарештовано безпідставно, що треба вважати „порушенням їхніх засадничих людських прав".

„Ніхто з тих осіб не зробив нічого, крім наголошування прав, гарантованих паперовою конституцією Совєтського Союзу і Гельсінською угодою, що її підписав Совєтський Союз", — сказав Е. Кач.

Це вже друга резолюція в обороні Руденка, Тихого, Мороза та Шухевича, що її зголосив в Конгресі американський законодавець на просьбу нюйоркського Комітету, що діє з рамени місцевого Відділу УККА. Ще в травні конгресмен Джеймс Делейні, демократ з Ню Йорку, запропонував подібну резолюцію в Палаті Репрезентантів.

„Метою тих резолюцій є просити Президента, щоби він домагався від совєтського уряду звільнення Руденка, Тихого, Мороза та Шухевича, а також, щоб Президент вимагав від совєтського уряду дотримання Гельсінської угоди", — сказав конгр. Кач.

У резолюції про Руденка і Тихого конг. Кач додав прізвища Миколи Матусевича і Мирослава Мариновича, також членів Київської гельсінської групи, яких заарештувало КГБ. В цій же резолюції сказано, що Конгрес звертається до Президента, щоби він „вимагав від уряду СССР уневажнення вироків Руденка і Тихого, їх звільнення з ув'язнення та дозволу на їх виїзд з СССР". Це звернення американського уряду до московських верховодів мало би стосуватися до всіх членів Комітету сприяння Гельсінських угод, яких заарештовано.

У резолюції, яка відноситься до В. Мороза, конг. Кач підкреслив, що Мороз уже одержав від Гарвардського університету запрошення викладати в Українському Гарвардському Науковому Інституті, цим самим конгресмен просить, щоб Президент висловив бажання Конгресу і Сенату, щоб совєтський уряд видав Морозові дозвіл прийняти це запрошення в 1977-78 академічний рік „з уваги на дух детанту".

Відносно Ю. Шухевича, сина командира УПА, ген. Романа Шухевича-Чупринки, Е. Кач в резолюції твердить, що його засуджено безпідставно, тому він просить Президента звернутися до совєтського уряду, щоб з уваги на критичний стан здоров'я Ю. Шухевича, його негайно звільнили з ув'язнення із гуманних причин.

КОМІСІЯ ЗВЕРНУЛАСЯ ДО ПСИХІЯТРІВ СВІТУ В ОБОРОНІ ЙОСИФА ТЕРЕЛІ

Ню Йорк. (Пресова Служба ЗП УГВР). — Ділова комісія для обслідування використовування психіятрії в політичних цілях, за підписами чотирьох її представників, проголосила 1 червня ц.р. звернення в обороні українського політичного в'язня Йосифа Тереллі, людини, яка вже чотирнадцять років карається у в'язницях, концтаборах та психіятричних заведеннях СССР. Про долю Тереллі неодноразово була вже інформована світова громадськість, останньо зокрема у зв'язку з його листом до шефа КГБ Ю. Андропова з грудня 1976 року, що продістався на Захід.

Текст звернення Ділової комісії, що поширюється у самвидаві, передаємо повністю.

ЗВЕРНЕННЯ

Ми хочемо звернути увагу світової громадськости на трагічну долю ще одного в'язня сумління — Йосифа Тереллі.

Він народився 1943 року на Закарпатській Україні; він дуже вчасно і болюче почав реагувати на кожний прояв нерівноправного відношення до українців. І ось — його видалюють зі школи, підпадає його наглядові міліції й врешті, в 1962 році, його засуджують на чотири роки таборів, обвинувачуючи у крадіжі зброї.

Життя в таборі для Тереллі нестерпиме — і він втікає. Його ловлять, збільшують строк; знову втеча й знову табір. Знущання і катування, яким його піддавали, жахливі аж до неймовірности. Але ні табір ні в'язниця не в силі заломати його духа, його віри в Бога (Тереля — католик-уніят).

Тоді на сцену виходить карателя-медицина. В 1972 році Йосифа Терелю знову обвинувачують, тепер уже за статтею 70 і переводять з Владимирської тюрми до Інституту ім. Сербського, де визнають його неосудним і запроторюють до Сичевки, де він перебуває чотири страшні роки.

В 1976 році суд анулює примусове лікування. Але й на волі знущання не припиняються. Дружина не має прописки і роботи, він також не може ніде влаштуватися; змушений тинятися. Доведений до розпачу, в грудні 1976 року, Тереля пише листа шефові КГБ Ю. В. Андропову. Це лист-обвинувачення, що викриває багато страшних фактів, і є свідоцтвом подивугідної непохитности і мужности людини в обличчі глухої злоби і жорстокости.

На такий лист не можна не відповісти. І влада дає відповідь. 28 квітня 1977 року Терелю викликають на міліцію, начебто у зв'язку з пропискою. Там його повідомляють, що минулорічне рішення суду про анулювання вироку про примусове лікування, скасовується.

(Треба конче звернути увагу на цей новий прийом в арсеналі заходів каральної медицини).

І ось, Йосиф Тереля, який за 33 роки свого життя, 14 років перебув в тюрмах, таборах і спеціяльних психіятричних лікарнях, знову опиняється в психушці. Цього разу — в обласній психіятричній лікарні міста Берегово, Закарпатської області.

На запит дружини чому Терелю забрали до лікарні, їй відповіли, що його забрали законно і що він потребує лікування. Діягноза: „параноїчна схізофренія"; лікувати — трифтазином; строк — як звичайно, непередбачений. Лікарі дають ясно зрозуміти родині Тереллі, що строки визначають не вони.

Ділова комісія звертається до всіх психіятрів світу та світової громадськости з проханням виступити в обороні Йосифа Тереллі.

Адреса його родини: УССР, Закарпатська обл., м. Свалява, вул. Чапаєва 8, Тереля.

1 червня 1977

В. Бахмін, І. Каплун, А. Подрабінек, Ф. Серебров.

Сен. Кеннеді рекомендує дипломатичні зв'язки з Пекіном

Бостон. — Промовляючи перед місцевою Радою для світових справ, демократичний сенатор Едвард Кеннеді з Массачусетс у понеділок, 15-го серпня, закликав уряд президента Джіммі Картера, щоб якнайшвидше встановити „повні дипломатичні зв'язки" з комуністичним Китаєм, точніше, щоб до 1978-го року Вашінгтон і Пекін обмінялися амбасадорами. Кеннеді рівночасно рекомендує, що ЗСА повинні зірвати дипломатичні зв'язки з Націоналістичним Китаєм на Тайвані і відтягнути звідтіля американські військові частини. Сен. Кеннеді однак зазначив, що ЗСА далі можуть мати торговельні та інші зв'язки з Тайваном, але „неофіційного характеру", подібно як це має ряд союзників Америки. Він твердив, що Тайван спроможний сам оборонятися проти можливого нападу з боку комуністичного Китаю, а ЗСА можуть дати до відома світові, що „противляться вживанню військової сили" проти Тайвану будь-якою державою.

Кеннеді виголосив свою заяву кілька днів перед відлетом державного секретаря Сайруса Венса до Пекіну. Він закликав Венса під час цієї поїздки „розпочати процес" встановлення „нормальних дипломатичних зв'язків" з комуністичним Китаєм. Досі в столицях обох держав перебувають „дипломатичні зв'язкові", якими ЗСА і червоний Китай обмінялися в 1973-му році в наслідок старань тодішнього президента Ричарда Ніксона і його державного секретаря Генрі Кіссінджера.

Повідомлюю, що він в Сенаті внесе резолюцію в справі встановлення нормальних дипломатичних зв'язків з Пекіном, сен. Кеннеді твердив, що нормалізація відносин між ЗСА і комуністичним Китаєм може спричинитися до того, що Совєтський Союз старатиметься поліпшити свої відносини з Америкою, боячись, що в іншому випадку Вашінгтон і Пекін стануть союзниками проти Москви.

У ФІЛЯДЕЛЬФІЇ ВІДКРИТО НОВУ ФІЛІЮ УКУ ПРИДБАНО БУДИНОК

Рим. (УПБ). — На терені ЗСА постали досі дві Філії УКУ — в Чікаго й Вашінгтоні. За повідомленням Т-ва св. Софії довідуємося, що при кінці березня ц. р. за благословенням і старанням Блаженнішого Патріярха Йосифа набуто новий будинок для третьої Філії УКУ в Філядельфії на передмісті Челтенгем-Тавншип. Куплено його 22-го березня 1977 р. за 98,000 дол. від п-ва М. Давбер. Це великий будинок із кількома викладовими залями, кімнатами для зайня.ь із студентами, місцем на каплицю, бібліотеку, архів. Біля будинку є великий сад. Ціла посілість має 53,750 кв. стіп. Є це чергове велике досягнення нашого поселення в Америці, не зважаючи на труднощі. Треба сподіватися, що нова Філія в такій великій громаді, як Філядельфія, дасть новий імпульс у праці тепер уже трьох філій на території Америки.

Свіжий динамізм новонабутої філії бачиться вже із наміченого пляну праці на акад. рік. 1977/78. Запляновано вже перший осінній семестр для українських студентів, що студіюють в американських коледжах та університетах. Його темою буде „Символіка і значення українського обряду''. Як на початок — це дуже добрий вибір, бо зацікавлення східньою літургією сьогодні є дуже велике, зокрема в латинників, серед яких літургійний рух є у ферменті. Для нас зокрема ця тема є незвичайної ваги, бо ми опинилися вже від літ під впливом латинського середовища у свого роду кризі нашого обряду. З одного боку бажання уподібнюватися до латинського обряду, з другого боку хибні і нездорові думки про т. зв. „восточництво" ставлять перешкоди до зрозуміння вартости, змісту, краси й глибокої духовности нашо-

(Закінчення на ст. 4-ій)

Назначено директора розвитку для Менор Коледжу

Дженкінтавн. — Президент Менор Коледжу, С. М. Кляра, ЧСВВ, назначила Йосифа Г. Таззі новим директором розвитку. Ділянка праці обніматиме розвиток коледжу, культурні й пресові зв'язки, алюмнів, діяльність получену із призбиранням фондів, плянування далекосяжних проєктів та інституційних досліджень.

Й. Г. Таззі одержав бакаляр в 1965 з Коледжу св. Йосифа у Філядельфії. Вищі студії відбув в Університеді Іберо-Амерікана в місті Мексико. Він — бувший асистент директора щорічних пожертв в Дрексел університеті (1973-77) та бувший директор громадських обслуг в Юнайтед Вей в південно-східній Пенсилвенії (1968-73) і є також членом Ради Губернаторів-Алюмнів Коледжу св. Йосифа. Враз із ріднею, жінкою Йоанною і дітьми Христиною, Марком й Давидом, належить до парафії св. Алис і перебуває в Вишон. Дарбі, Па.

Й. Г. Таззі надіється що праця в ділянці розвитку дасть йому можливість основніше познайомити громаду про цілі, напрямні, й досягнення Менор Коледжу, одинокої української дівочої інституції в Америці.

В Чіле скасовано Розвідчий Директорат

Сантіяго, Чіле. — Військова хунта, очолювана президентом Аугустом Піночетом, скасувала декретом з 6-го серпня Крайовий Розвідчий Директорат (ДІНА), агенцію, яка займається секретною розвідчою працею і яку звинувачувано в порушуванні людських прав. Декрет вийшов напередодні приїзду до Чіле Тиренса Тодмана, асистента державного секретаря ЗСА для міжнародних справ. Цей крок чілійської хунти уважається черговим заходом встановлення кращих відносин із ЗСА у виді настановив президента Картера на пошанування людських прав.

Декрет чілійської хунти рівнож встановив Крайовий Інформаційний Центр, який правдоподібно затрудноватиме частину персоналу ДІНА, а решта працівників скасованої агенції перейде до військової розвідчої служби.

ДЕНЬ СОЮЗЯНКИ НА СОЮЗІВЦІ

Кергонксон, Н. Й. — Окружна Управа Відділів СУА повідомляє, що в неділю, 21-го серпня ц. р., тут на Союзівці відбудеться День Союзянки, який розпічнеться відправою Служби Божої в церкві Св. Трійці. Відтак, у церковний залі, 89-ий Відд. СУА гоститиме перекуською. По полудні о год. 2:30 на Союзівці відбудеться імпреза — „Веселий Підвечірок", у програмі якої виступлять: Е. Геймур (сольоспів і фортепіян), Х. Навроцька (скеч). На цій же імпрезі буде показ регіональної ноші (збірка О. Крупи) та виступ дитячої танцювальної групи при 89-му Відділі СУА під проводом О. Оприско.

Сумівські танцюристи з Філядельфії мали великий успіх в Атлантик Сіті

Атлантик Сіті, Н. Дж. (І. Сокільний) — В четвер, 11 серпня, Танцювальний Ансамбль Спілки Української Молоді з Філядельфії мав дуже вдалий одногодинний танцювальний виступ в Атлантик Сіті на відкритій сцені при Бордвоку і Олбані вулиці.

Цей ансамбль був запрошений на гостинний виступ посадником міста Джозефом Лазаровим, дружина якого особисто опікувалася цим виступом та полагодила всі технічні формальності для виступу (паркування, одягальні тощо).

Вже півгодини перед виступом усі сидячі місця були зайняті. Не залишилось вільних місць навіть для посадника міста та його дружини і його співробітників. Точно о 7-ій год. (як було в програмі) на сцену жваво вибігають молоденькі танцюристки і танцюристи в прекрасних народних одягах під оплески публіки. Посадник міста привітав танцюристів, представив їх публіці, а публіці побажав приємного вечора та насолоди українськими танками. З черги заповідачка ансамблю М. Прядка привітала публіку, розказала про працю і цілі сумівської організації та коротко згадала про долю нашої батьківщини України та її історичну ролю. Вона теж заповідала кожний танок із програми, даючи відповідні вияснення. Кожний танок, який зіграно та з великим ентузіязмом виконували молоді танцюристи, захоплював публіку, а сольовий танок талановитого танцюриста, студента фармації Ю. Голінея, викликав бурю оплесків.

Під час короткої перерви посадник міста запросив до слова мистецького керівника ансамблю п. М. Солтиса, який коротенько розказав публіці про працю ансамблю та про виховне значення цієї праці для молоді. З черги посадник міста попросив до слова д-ра І. Скальчука, а цей поінформував публіку про ус-

(Закінчення на ст. 4-ій)

Пастор Біллі Ґреґам відвідає Мадярщину

Монтріт, Північна Кароляйна. — Відомий американський євангельський пастор-проповідник Біллі Ґреґам інформує, що прийняв запрошення відвідати комуністичну Мадярщину на початку вересня, щоб взяти участь в ряді „релігійних зустрічей". Запрошення передав Ґреґамові пастор Сандор Палотай, голова Ради Вільних Церков Мадярщини, яка об'єднує всі „офіційні" протестантські віровизнання в тій комуністичній державі. Ґреґам заявив, що він радіє з факту, що матиме змогу зустрінутися з вірними протестантських Церков Мадярщини, проповідувати перед ними і запізнатися не тільки зі станом тих Церков, а також з „соціялістичною системою Мадярщини і з мадярським народом". Ґреґам — це від Другої світової війни перший церковний діяч Заходу, який одержав запрошення відвідати Мадярщину.

Пастор Сандор Палотай у запрошенні до Біллі Ґреґама, датованому 13-го серпня, писав, що Ґреґам матиме змогу запізнатися „з державною системою, яка розбудовує соціялістичне суспільство, як теж із способом думання та поглядами Церков, які діють у тій державній системі". Він теж висловив надію, що відвідини Ґреґама „допоможуть зменшити недовір'я, яке існує між народами і державами, скріплять пошану один до одного, а крім того, додержуючись принципу невтручання у внутрішні справи інших держав, відвідини сприятимуть старанням обмежити зброєння."

Коментатори твердять, що Рада Вільних Церков Мадярщини, одержавши згоду урядових чинників цієї комуністичної держави, запросила саме Ґреґама, бо він у своїх проповідях оминає політичні теми.

Між іншим, не тільки пастор Ґреґам відвідає Мадярщину, а в другій половині вересня до тієї комуністичної держави має відлетіти архиєпископ Джозеф Бернардін із Сінсінаті, Огайо, президент Організації Католицьких Єпископів ЗСА.

Німець втік з італійської в'язниці

Бонн, Зах. Німеччина. — Герберт Капплер, колишній полковник німецької військової формації СС, який був засуджений на досмертне ув'язнення за вбивство 335-ох італійців під час Другої світової війни, зник з військового шпиталю в Римі в понеділок, 15-го серпня, і опинився в Західній Німеччині.

Г. Капплер, якому 70 років, хворів на недугу пістряка і важив 106 фунтів. Речник уряду Західної Німеччини, підтверджуючи присутність Капплера в цій країні, заявив, що про це повідомила його дружина, 52-річна Аннелізе Капплер, не подаючи ближчих інформацій. Натомість міністер оборони Віто Латтанціо заявив під час пресової конференції в Римі, що Капплера викрала із шпиталю його дружина, яку він називав „дуже кремезною жінкою", і автомобілем перевезла до Західної Німеччини.

СВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY
FOUNDED 1893
Ukrainian newspaper published daily except Mondays and holidays by the Ukrainian National Association, Inc., at 30 Montgomery Street, Jersey City, N.J. 07302.

Second Class Postage paid at the Post Office of Jersey City, N.J. Accepted for mailing at special rate of postage provided for by Section 1130 of Act of October 3, 1917 — authorized July 31, 1918.

Статті і дописи, підписані авторами, не мусять відповідати поглядам Редакції. Редакція застерігає собі право в потребі виправляти і скорочувати надіслані матеріяли, незамовлені матеріяли повертається тільки тоді, коли автор собі це виразно застеріг, долучивши заадресовану коверту з відповідною поштовою оплатою. За зміст оголошень Редакція не відповідає.

Передплата: на рік — $30.00, на пів року — $16.00, на 3 місяці — $9.00. Для членів УНСоюзу 65 ¢ міс. За кожну зміну адреси — 25 ¢. Чеки і "money orders" виставляти на "Svoboda".

P.O. Box 346 Jersey City, N.J. 07303

Проблеми Москви

Західні засоби масової інформації постійно насичені пересторогами про безнастанний зріст військової сили Совєтського Союзу, про загрозу для вільного світу, про імперіялістичні пляни Москви відносно різних обширів, зокрема щодо країн Африки і Південної Америки. І хоча ця військова загроза з боку СССР дійсна і вільний світ не повинен її легковажити, то Совєтський Союз теж має різні проблеми, через які СССР фактично є „велетнем на глиняних ногах".

Центральна Розвідча Агенція (Сі-Ай-Ей) недавно оприлюднила звіт, який передбачає, що за кілька років Совєтський Союз матиме поважні економічні проблеми: з уваги на низький приріст населення протягом 1960-их років, можна передбачувати, що протягом 1980-их років в СССР заіснує поважний спад робочої сили, тобто забракне робітників у майже всіх ділянках совєтської економіки. Крім того, звіт Сі-Ай-Ей твердить, що з кожним роком зменшуватиметься кількість нафтової ропи, видобуваної із совєтських джерел, а досі Совєтський Союз був одним із найбільших експортерів цього пального, одержуючи за нафту тверду заграничну валюту, яка для Москви конечно потрібна для закупівлі різних індустріяльних і харчових продуктів у таких країнах як ЗСА, Канада, Британія та інші. Вже протягом останніх кількох років загальний державний прихід Совєтського Союзу постійно зменшується. На відтинку сільського господарства невдачі вже стали хронічним явищем, і Москва змушена імпортувати різні роди зерна з країн Заходу. Відчувається постійний брак модерного технологічного устаткування, чи то по фабриках, чи по колгоспах і радгоспах.

Центральна Розвідча Агенція та ряд видатних совєтологів вказують, що Москва частинно могла б запобігти цим економічним проблемам, наприклад, зменшенням кількости вояків збільшити робочу силу, як теж зменшенням видатків на військові цілі збільшити видатки на індустріяльні та сільсько-господарські машини тощо. Однак кремлівські верховоди, які далі не закинули своїх плянів поширити своє панування на цілий світ, ніколи не погодяться на таку можливу розв'язку економічних проблем, а продовжуватимуть розбудовувати мілітарну силу Совєтського Союзу.

До проблем СССР належать не тільки економічні проблеми. З кожним місяцем зростає негодування серед поневолених комуно-російським режимом народів, а навіть серед росіян існує дисидентський рух, хоча цей рух має відмінні цілі від національно-визвольних рухів неросійських народів. І не тільки в самому Совєтському Союзі постійно зростає невдоволення населення, але теж поширюються рухи спротиву у комуністичних державах-сателітах СССР, наприклад, в Чехо-Словаччині, Польщі та інших. Послабла гегемонія Москви і над компартіями країн Західньої Европи, зокрема Італії, Франції, Еспанії, які виявляють бажання „прямувати до соціялізму" своїми власними шляхами, а не слухняно виконувати накази Кремля.

Крім того, далі існує ворожнеча між Совєтським Союзом і комуністичним Китаєм, яка може перетворитися у збройний конфлікт, бо непорозуміння між Пекіном і Москвою не обмежене тільки до ідеологічних розбіжностей, але базоване на територіяльних претенсіях обох комуністичних держав.

Сказане ще далеко не вичерпує всіх тих внутрішніх і зовнішніх проблем, що їх має Совєтський Союз. Не легковажачи військового потенціялу Совєтського Союзу і небезпеки, що її цілому людству становить ця мілітарна сила СССР, Америка і її союзники могли б з поважним успіхом використовувати ці проблеми і слабості Совєтського Союзу для зменшення загрози з боку СССР та рівночасно приспішити неминучий розвал тієї ще единої в світі колоніяльної імперії. Світовий мир буде запевнений тільки тоді, коли ця імперія перестане існувати.

М. Данилишин

ЕКОНОМІКА ПІВДЕННОЇ АМЕРИКИ

Буенос Айрес. — Світова преса переповнена коментарями про часті поїздки за зустрічі президентів поодиноких держав Південної Америки, які такими спільними переговорами намагаються знайти можливості спільної акції для припинення загрозливої інфляції, шукаючи спільних заходів для їх економічного скріплення.

Коментарі телевізійної сітки та преси стверджують, що Аргентина, Бразилія, Чіле, Уругвай, Парагвай, Перу, Єквадор та Болівія ведуть пожвавлені пертрактації, щоб не лише усунути всякі пограничні спори, але також затіснити торговельні взаємини і коли не скасувати, то бодай обнизити митові пограничні оплати.

Аргентина й Чіле мали зустрічі своїх президентів, під час яких обговорювано можливості полагодження спору за устійнення кордону в підбігуновій зоні в каналі Баглей, де Чіле домагається трьох малих островів і Аргентина погодилася на компромісове полагодження. Рівнож переведено — поширення „трансандійського тунелю", що має 3.200 метрів довжини через гори Анди, що принесло значні уліпшення міжнародної комунікації та торгівлі цих держав.

Знов же Бразилія, Парагвай та Аргентина такими зустрічами президентів ведуть переговори для побудови на ріці Парана кількох „репрес" та гідростанцій для продукування потужного електричного струму, щоб дати дешеве електричне освітлення населенню прибережних провінцій сусідуючих держав. Слід згадати, що ріка Парана випливає в Бразилії і має загально 4.200 кілометрів довжини та перепливає попри Парагвай, Уругвай і через кілька провінцій Аргентини та дає водну комунікацію поміж кількома торговельними осередками згаданих держав.

Такі переговори на високому рівні ведуться також між Болівією, Аргентиною і Перу, бо Болівія має великі поклади природного газу, що його продає Аргентині, але Болівія не має виходу до океану і за посередництвом сусідів шукає можливостей одержати евентуальний коридор через Перу або Чіле, щоб в такий спосіб набути свій порт на Тихому океані. Річна комунікація через Аргентину, Рарагвай та Уругвай до Атлантійського океану невигідна, бо вона значно довша і тим самим значно коштовніша.

Загально держави Південної Америки мають значні природні багатства, але засадничо їм бракує фондів для їх експлуатації, а в додатку всі ці держави не мають стабільної валюти і ціни їх торговельних трансакцій ведуться на вартість американського доляра. Знову ж постійне обнизення валюти поодиноких держав доводить до того, що населення, роблячи ощадності, не складає їх в банку, а викуплює доляри, ціна яких постійно підноситься і тим самим дає ліпші дивіденди, як процентова скаля їх державних банків. Така ситуація доводить до того, що банки не приймають „долярових ощадностей" і купно долярів переводиться на так званому „паралейному" (чорному) ринку, то такі долярові операції не дають державі не лише посередництва, але також ніяких зисків чи процентів.

Такі анормальні фінансово-економічні відносини спричинили в державах Південної Америки значні зміни, головно в їх торговельній системі, яка ведеться виключно на доляровій базі. Населення не відчуває недостач чи обмеження, але ціни на всі продукти занадто високі. В давніших роках приїжджаючі туристи могли переводити в Аргентині, чи хоч би і в Уругваї, різні закупи товарів, які на рахунок долярів були значно дешевші. Тепер наступила зміна, бо ціни товарів мають вартість доляра отже всякі закупи не калькулюються, бо їх не оплачується купляти, хіба дещо як „сувенір" чи пам'ятку. Були спроби обмежити чи хоч би контролювати купно долярів, але це не дало позитивних наслідків.

Українські скупчення в краях Південної Америки також переживають всі ці складні відносини постійної інфляції з усіма її наслідками, коли заробітна платня чи пенсія не покриває видатків прожитку, а це відбивається від'ємно на всіх ділянках, як особистого, так і громадського життя, яке з кожним днем стає трудніше та більш скомпліковане.

Софія Наумович

І ЦЕ І ТЕ...

Париж. — Давно заповіджений виступ „Чайки" з Канади відбувся у Парижі при численній, зокрема провінційній, публіці. 80-особовий склад „Чайки" мав особливу прикмету: між старшими співаками, танцюристами й музикантами, були й діти від 7 — 14 років. Це, як казала Стефанія Пирожак у своєму слові, не „артисти", але учні школи українознавства (з 4-го і 5-го поколінь!), і які, крім основних предметів, вивчають теж українську пісню і танок, гру на бандурі тощо. Й ось у суботу 9—го липня, після двох виступів у Великобританії на запрошення СУБ-у вони прибули до Парижу, як гості ФНЄ, й виступили з 14-ти точками, в яких кращі (гопак) і слабші танці перепліталися з кращими („Тече річка") і слабшими (зокрема підсовєтська пісня з неграмотним рефреном „Пливи вінок") піснями. Проте, загальне виконання було задовільне, хоч і не без деякої монотонности і повторювань, зокрема при танцях. Справжньою прикрасою гурту були солісти: Ніля Геник, яка вже побувала в Европі й захопила „европейців" як відважна дириґентка хорів і оркестри СУМ, у заступстві М. Кардаша. Цим разом вона чарувала публіку своїм милим меццо-сопраном, проспівавши декілька заспівів до хорових пісень. Другим талановитим солістом показався Маркіян Комічак у подвійній ролі бандуриста і танцюриста, що явно виростав з гурту, мавши добру школу й застосувавши оригінальні хореографічні мотиви, що викликали справжнє захоплення публіки. Цю двійку доповнював дириґент Зиновій Лавришин, який починав свою кар'єру з невеликим сумівським хором у Парижі, та в дальшій праці у Канаді домігся зразкової дисципліни хору й оркестри.

Довгорічне існування „Чайки" — це заслуга хореографа Ярослава Клуня, директора хору Миколи Костика та, зокрема, управительки школи українознавства — Стефанії Пирожак. Невпинною працею вони домоглися допомоги канадського уряду, а це й дозволило їм дати концерт „Український вечір" з філармонічною гамільтонською оркестрою, й під дир. З. Лавришина. Це був великий успіх, який потягнув за собою саме цю поїздку по Европі при допомозі співака Василя Луцева. Українці Парижу провели, завдяки їм, симпатичний і зворушливий вечір.

А позатим, у Парижі „мертвий сезон", то ж слідкували ми за малярською (це слово часто сплутують з „мистецькою", яке має зовсім інше значення!) дискусією, що велася на сторінках „Свободи". І хоч дискутанти непотрібно сходили інколи на особисті теми, то все ж таки, поміж рядками їхніх статтей, можна було зорієнтуватися у чому сила, а в чому слабість нашого малярства. На нашу скромну і зовсім не компетентну думку, було б добре, коли б наші малярі — й „реалісти" й „модерністи", (це дуже умовні визначення!), не забували про історичні картини. Коли, наприклад, у паризькому Люврі величезні, інколи на всю стіну, картини Давіда, Енгре чи ін. зображують коронацію Наполеона, чи Жозефіни де Богарне, або смерть котрогось із Людовиків, в тому й картина Верне, що намалював гетьмана Мазепу, прив'язаного до коня, — то в нас, крім відомого „В'їзду Б. Хмельницького до Києва", ледве чи можемо нарахувати ще десятку історичних картин. Щоправда, інколи бачимо в українських їдальнях „Бенкет на дворі Ярослава Мудрого" П. Андрусева, але це мало, дуже мало. Бо, коли приймаємо тезу, що все, що робить еміґрація, має служити Україні, то якщо йдеться про малярство, — ніякі „абстрактні", ні „мертві природи" не дадуть того, що може дати чужинцеві українська історична картина.

Добре сталося, що вже розвинулася дискусія і на тему літератури. І тут знову хотілося б зауважити, що нам слід, не нехтуючи оригінальною творчістю сучасних письменників, — взятися за переклади нашої клясики, чи й сучасників, на чужі мови, поруч, звичайно, важливих видань політичної актуальности. При чому повинні ми уникати видавничого хаосу. Коли напр. ПУДрукарня у Франції видала дві книжки Чорновола й одну Мороза французькою мовою, які завдяки Л. Плющеві дісталися на телевізію, то з другого боку непотрібне дублювання (як це було з „Собором" Гончара), або ж таки недоречне перекладання з московської (Амальрика у вид. Смолоскип, чи Солженіцина в „Українських вістях"!). Чи не краще було б за ці гроші перекласти й видати Брайчевського, Сверстюка, Світличного? До речі, про французький переклад „Більма" Осадчого дуже тепло згадує П'єр Декс у передмові до „Хроніки спротиву" В. Мороза, щоправда помилково рахуючи існування України від…Галицького князівства XIУ ст., на що В-во ПУДФ повинно було звернути увагу. Від себе додам, що мій переклад „Гетьмана" французького письменника Поля Дерулєда, лежить надрукований в одному видавництві і не може побачити світу із-за „браку фондів"…

Іванна Савицька

З МОГО ВІКНА

Я все ще чую глухі удари палиці по тендітних дівочих плечах і бачу блюзку з червоними, мокрими смугами. Бито чиюсь дитину на Другій евеню Ню Йорку.

Ні, не ввечері, не в темну ніч, а в ясний, червневий день після полудня.

Я вчула за собою піднесену, гостру розмову і, повернувши голову на мить, зжахнулась від жорстокої сцени.

Розсварена пара зупинилася. Він худий, страшний і високий, з чорним „афро" волоссям, в руках здоровенний ціпок. Біляве дівча, (чи радше — лиш тінь дівчати) спідниця аж до землі і біла блюзка з круглавим вирізом до рамен.

Знечев'я сварка спалахнула вогнем і диким, вулканічним шалом. Дівча прищухло на дорозі, схилилося покірно до землі, а нелюд бив палюгою по спині, аж поки блюзка вся не збагряніла…

Одні дивилися, а другі — мов не помічали. Білі мовчали бо боялися, а чорним це не боліло…І поліцистів вимело в той час, немов навмисно…

„До краю людське серце обідніло"… Я все ще чую удари глухі і бачу блюзку і тендітні плечі, і білу дівчину, що в юності своїй платила борг за гріх, безумство й втечу…

ОЛЕНА ТЕЛІГА

(З нагоди відмічення 70-річчя її уродин і 35-річчя з дня смерти)

Життєрадісна, завзята, непохитна. Завше елеґантна, яскрава. З задористою лукавинкою в очах. Навколо гурт юнаків. Палка троянда серед струнких, відчайдушних будяків.

Познайомилась з Оленою в Празі. Мені не пощастило часто зустрічатись з Оленою, бувати в її товаристві. 1928 р. Олена вже виїхала з Праги, а ми приїхали лише початком 1925 р. Останній раз я бачила Олену в Києві з кінцем січня 1942 р. Як і тоді в Празі, повна енергії, завзяття, ще більш певна себе, вже цілковито свідома своїх завдань, своєї місії. Вона знала, що її чекало, але це її не лякало, не зупиняло. Олена вірила в нашу повну перемогу. Вірила глибоко і чітко. Вона любила свою Батьківщину. Для неї не мало значення — коли Україна стане вільною, не задумувалась вона над тим, чи буде це ще за нашого життя, чи це довершиться пізніше. Олена просто твердо вірила, що так воно буде: — буде вільна Україна! Цю певність, цю її непохитність давала їй власне віра в свій нарід, любов до Батьківщини. Вона вірила також і в те, що своїм внутрішнім наставленням можна перемогти реальну дійсність.

В той зимовий день, ще повний яскравого снігу, але коли вже південні, буйні вітри несли весну в наш Київ, в день, коли повітря було вже насичене загрозливою небезпекою над нашими друзями в Києві, в той день у високій ,світлій з величезним вікном, холоднющій кімнаті редакції „Літаврів" — ми вдвох надхненно, безтримно, захлинаючись візією сподівань, навперебій розгортали перед собою пляни дальшої роботи кожна в своїй ділянці. — „Ніно, ти ж не знаєш, які талановиті, які прекрасні є у нас хлопці! **Як вони пишуть і ЩО!"**

У цих хлопцях, в цих своїх нових колеґах Олена бачила своїх духових наступників, завзято і щиро розсвітлювала, розпалювала іскри їхньої усвідомленої творчости. Вона знала, що ці її молоді колеги правильно зрозуміли її, відчули невмирущість її „вірую" і понесуть її гасла в народ. Вона відчула себе їхнім вчителем, а тому, бувши відвертою і щирою, бувши свідомою своєї місії, вона не хотіла і не могла сама виїхати з Києва в часі загрози, залишаючи їх самих. Як капітан корабля в часі бурі — лишилась до останнього моменту на містку загроженого корабля. До останньої дії лишалася вірна собі і Батьківщині.

Рвучко ходячи по кімнаті, палко оповідала про своїх співробітників, про своїх колеґ, про роботу в „Літаврах". Їй байдуже було — холод, голод, темрява, загроза. Для неї це не існувало. Вона жила і діяла, готовлячи нові кадри борців, — для свого народу, для остаточної перемоги своєї Батьківщини.

Олена Теліга і Олег Ольжич залишили по собі ці нові кадри палких борців, що далі міцно тримають— несуть прапор Визвольних Ідей.

В цей рік — річницю народження і смерти Олени Теліги, згадаймо її заповіти: ось кілька її думок з „якими нас прагнете": — „ ….А дітей своїх (а часом і чоловіка) виховає вона „по своєму образу і подобію" на героїв боротьби за життєві вигоди і за всякі, для того потрібні, компроміси. Тоді її прив'язання до свого тіснішого колективу — родини, не раз штовхне її до зради ширшого колективу — нації. Так буде завжди, доки кожна **українка не навчиться дивитися** на чоловіка, дітей, а головне на саму себе, не лише, **як** на сторожів домашнього вогнища, а передусім **як на** сторожів цілости, щастя і могутности більшої родини — нації". З — „Партачі життя": — „…Що ж то є ця цивільна відвага, **така** необхідна для тріюмфу будь-якої ідеї? — То є передусім вміння сказати „ні", коли від тебе вимагаються речі, противні твоїй гідності і твоїм переконанням. То є вміння бути собою в усіх обставинах і перед людьми різних поглядів і різних становищ, одверто маніфестувати і боронити свої власні переконання і людей, думки, яких ти ділиш. То є вміння підтримувати людей, яких ти шануєш, ризикуючи навіть з цього приводу різними неприємностями та охолодженням з боку інших. І то є, зрештою, вміння сказати в очі гірку правду тим, кому ця правда належиться , а не шепотіти її по кутах іншим, нагороджуючи при зустрічі об'єкт своїх шепотінь дружнім поглядом, сердечним стиском руки …"

Н. М.

Едвард Касинець
дослідний бібліотекар УНІГУ

ІСТОРИЧНИЙ РОЗВИТОК БІБЛІОТЕЧНИХ НАУК В СОВЄТСЬКІЙ УКРАЇНІ

[Скорочений текст доповіді, виголошеної на конференції ПЕКУС-у, 1977 р.]

(2)

Навіть якщо припустимо, що останні двадцять років була всесвітня криза в академічних публікаціях, то й тоді можна сказати, що ситуація в Україні (навіть відносно) значно погіршилась. Якщо розглянемо наш список (особливо числа С-55, С—31, С-132, С-201), то помітим факт, що західні студенти, які вивчають суспільні науки в Україні, не мають багатьох важливих місцевих та районних джерел інформації.

Також не на користь сучасної совєтської української бібліології порівняння між „Журналом бібліотекарства та бібліографії" (Київ, 1—4, 1927—1930), виданням Української Національної Бібліотеки (заснованої 15 серпня 1918 р. за гетьмана Павла Скоропадського), що мав широкі наукові та оглядові інтереси, мав заголовки в одній із західних мов (а не в російській, як звичайно робиться тепер), щорічно вміщував бібліографію бібліографій, — та нерегулярним виданням харківського альманаху, що виходить з 1964 р. під назвою „Бібліотекознавство та бібліографіх". Останній, на відміну від свого попередника, зосереджується на бібліології та історичних аспектах книги і лише у другу чергу — на „нових матеріялах і методах" та „досвіді в дослідженнях". Інші напівпостійні аспекти альманаху відносяться до „подій та відповідей" і „ювілеїв". З другого боку, „Журнал" головним чином звертав увагу на сучасні події не лише в Україні, а й у цілому науковому світі.

Є декілька можливих пояснень для цього помітного спаду в бібліологічних дослідженнях. Тут я просто хочу вказати на один очевидний елемент — людський фактор.

За останнє десятиліття ряди українських книгознавців зазнали декілька великих втрат. Очевидно, основною символічною фігурою тут був Юрій А. Іванов-Меженко (18 червня 1892 р. — 24 листопада 1969 р., Харків). Він народився у Чернігові, освіту здобув у Москві й був очевидно „двигуном" книгознавчої справи в Україні в двадцятих роках: він керував УНІК-ом, зробив внесок в його орган, „Бібліогічні вісті" (1923—1930), редагував „Труди" (що включали такі як бібліографія української преси Ігнатьєнка за 1816—1916рр. (Харків, 1930, т. 4), бібліографія В. Спілевича української літератури та літературної критики, т. 2, різносторонній альманах, присвячений 350-річчю книгодруку в Україні, т. 1, 1926;, а також важливу „Науково-популярну Бібліотеку Книгознавства", 4 випусків, 1926—30. Після реорганізації УНІК-у в 1931 р. Меженко прожив період чисток та війни в Ленінграді над бібліографічними дослідженнями. На жаль, інші колеги Меженка, як Шевченківський та літературний бібліограф М. Ф. Яшек (23 листопада 1883 — 17 серпня 1966) — історик бібліотекарства Д. А. Балика (Седнів, 9 вересня 1894) та Ясинський були або вислані з України (в Горький, у випадку Балики), або були заборонені до друку (Яшек). В 1945 р. Меженко повернувся до Києва, щоб очолити Бібліотеку Академії Наук, і був редактором її журналу (1946—1947), а в 1946 р. — її „Наукового збірника". Пізніше він був редактором бібліографій Української Радянської Енциклопедії. В 1961 р. він відкрив й видав „Кобзаря", що раніш не був під цензурою, та зредагував важливу бібліографію совєтської Шевченкіяни. На жаль, не можна таких побачити сьогодні, а після того, як помре останній з його учасників, Максименко, будуть розірвані й останні зв'язки із традицією до-сталінської української книгознавчої діяльності. (Тут я хочу зауважити, що такий критерій оцінки із покликанням на конкретних вчених є, звичайно, суб'єктивний). Можна лише робити здогади щодо майбутнього української бібліотечної та інформаційної науки.

Порівняльний огляд

Перша, найбільш разюча риса совєтської української бібліотечної та інформаційної науки полягає в тому, що вона запланована і базується на високому рівні розвитку мережі (цебто, спільна діяльність в придбаннях, каталогізація, міжбібліотечний абонемент, координація бібліографічних досліджень та загально-інформаційний обмін), що є одночасно і горизонтальною (бібліотеки подібного профілю або адміністративної приналежности, наприклад, бібліотеки Академії, Міністерства культури), й вертикальною (республіка, область, район, місто, село, хутір, клюб і т. ін.). Друга риса — це високий рівень диференціяції в профілях, що мають українські бібліотеки (дитячі бібліотеки, бібліотеки профспілок та клюби культури), а також високий рівень диференціяції в обслуговуванні клієнтів наукових збірок. Очевидно, що верстви совєтського суспільства не рівні за типом та широтою обслуговування, яке можуть мати від своїх бібліотек, хоч совєтські ідеологи кажуть інакше. Третя риса, що сильно відрізняється від нашої західньої традиції, це активна ідеологічна роля, яка приписується бібліотекам совєтської України. Цю ролю можна помітити не лише в різних способах в'язатися з читачем, як виставки, списки нових надходжень, списки нових повідомлень, широкі допоміжні засоби довідкової бібліогоафії, але воно також значить, що бібліотеки функціонують як інструменти формування інтересів читачів за допомогою безлічі рекомендованої літератури в картотечних каталогах, розділу збірок на до- і післяреволюційні.

За останнє десятиріччя можна було спостерігати розвиток подібний до американського в галузі науково-технічних бібліотек. По всій совєтській Україні ці бібліотеки забезпечують науково-документальною інформацією вчених та техніків прикладних наук (наприклад, патентною інформацією). І в кількісному, і в якісному відношеннях ці послуги є великими. Така ситуація не є несподіваною, бо вона відображує загальний розвиток в Совєтському Союзі. Пригадаємо ситуацію в РСФСР та її прекрасно розвинений ВІНІТІ. Природа наукової інфоррмації, яку постачають бібліотеки України, різко відрізняється від вільно організованої, хоч може більш технічно складної системи науково-технічного пошуку в З'єднаних Стейтах. Статті серії „Науковедение и информатика", що вийшла в 1961 р. в Києві російською мовою, та багато симпозіюмів і збірок, що пов'язані із різними аспектами інформаційної теорії, процедур та пошуку, також важливі та глибокі.

Бібліотечна освіта

Тепер в Україні існують дві інституції, що дають вищу освіту в галузі бібліотечної та інформаційної науки. Старша з них, із більшим престижем, це Харківський інститут культури (спочатку — Бібліотечний інститут); друга — Київський інститут з філією в Рівному, що був заснований в серпні 1968 року. В обох цих інститутах є два факультети: бібліотечний та культурно-освітній. Ряд предметів, що в них викладають, порівняно ширший, ніж у відповідних американських заведеннях. Так, з девя'ти томів „Наукових записок" Харківського інституту, виданих у період 1959—1962 рр., лише один має справу безпосередньо з бібліотечними питаннями, інші ж торкаються історії та літератури. Крім цих двох основних центрів, інші семінари та технікуми при середньоосвітніх навчальних закладах підготовляють асистентів бібліотек. Звичайно, у багатьох наукових дослідних бібліотеках предметних спеціялістів із науковим степнем також викладають бібліотечно—інформаційні науки.

За останні сім років були опубліковані деякі основні підручники з бібліотечної та інформаційної науки. Найбільш загальних з них — „Довідник бібліотекаря: керівні матеріяли з питань бібліотечної роботи" (перероблене та доповнене видання) — був виданий В. С. Дідуром (Харків, 1972). Підручник О. С. Сокальського (Ректор Київського інституту) у співпраці з В. М. Туровим розглядає питання бібліотечних каталогів та фондів (Київ, 1971). Книга, написана самим Туровим,

(Закінчення на ст. 3-ій)

Філядельфійська Щадниця передає тисячі на громадські цілі

Дотації Української Щадниці у Філядельфії протягом останніх п'ять років перевищили імпозантну суму 50 тисяч долярів. Ці датки кожного року зростають та досягли 14 тисяч долярів у 1976 році.

Цей найстарший федерально-забезпечений український банк у ЗСА заінкорпоровано в 1918 р. з метою фінансової співпраці з вільною Україною. Під керівництвом д-ра В. Ґалана, Щадниця сьогодні перевищує 17 мільйонів капіталу та затруднює 10 українських працівників.

Дотації Щадниці це своєрідна дивіденда, з якої користають ширші кола нашої спільноти. Поважні суми щорічно одержує Злучений Український Американський Допомоговий Комітет, що його очолює д-р Ґалан. ЗУАДК користає не тільки з приміщень, але й з безперервної фінансової допомоги Щадниці. В минулому році на цілі ЗУАДК-у передано більше, як нормальну суму — 9,500 долярів — з огляду на збільшені потреби допомоги репресованим на Україні.

Друга категорія дотацій включає виховні та шкільні потреби. В минулому році передано 2,000 на суботні та парафіяльні школи, 2,500 на українську програму на Пеннсильвенському університеті, 1000 на Манор каледж, що ним управляють сестри Василіянки, та 200 для студентських клюбів в Темпл та Ля Сал університетах.

З реклямового фонду уділено ще такі датки, як 500 долярів на український Фонд Двохсотліття та 75 на спортові цілі.

Окремо треба відзначити найновіший почин. Вже кілька років, Дирекція Щадниці спонзорує Суспільну Службу для місцевих старших громадян та взагалі потребуючих. Ця акція є під зарядом заслуженого лікаря та громадського діяча д-ра В. Саляка, а безпосередньо нею керує експерт суспільних услуг д-р Чума. Ця програма успішно допомагає нашим людям в потребі і допомагає їм дістати належну підмогу від урядових програм.. Суспільну Службу перенесено якраз до новозакупленого будинку зараз в сусідстві Щадниці.

Подібно як братські союзи, також наші банки і кредитівки мусять керуватися законами та принципами комерсійних підприємств. Дотації практикуються, як видатки, що мають придбати ткз. добру волю і найважливіше, додаткових клієнтів і нові обороти. Переконуємось, що розбудова цих підприємств ефективно створює конечні фонди для потреб нашої етнічної спільноти в Америці.

В. Бандера

Відійшов, не доспівавши...

Точно рік тому назад вийшла з друку перша (й остання) збірка народних поезій Івана Євсеєвича Марусенка п. н. ,,Пісні мого серця'', що їх я зредагував, упорядкував і видав. А сьогодні, коли пишу ці рядки, його вже нема серед нас — відійшов, не доспівавши пісень свого гарячого, доброго серця...

Не люблю писати некрологів узагалі, бо мало з них користі для того, про кого пишемо. Хотілося б ліпше за життя людини зробити щось, що звеселило б її серце, а не розхвалювати покійного. А І. Марусенко якраз і був такою людиною, що потребувала розради і зрозуміння. Рік тому назад в одному з листів до мене він писав: ,,Я тепер прибитий горем і хворобою і байдужим ставленням до мене, живу надією і вірою лише до Вас...''

Його великим горем був відхід з цього світу в 1975 році його дружини Феодори — він щодня після того на протязі решти свого життя гірко плакав за нею. Він був свідомий свого серцевого недомагання, але до останніх хвилин свого життя писав, писав, писав. І знепритомнів, відходячи того самого дня з цього світу, за столом у редакції газети, якій він подарував частину накладу своєї збірки для безплатного розповсюдження серед читачів і передплатників, підписуючи автографи для працівників газети, що її він відвідав у Канаді 16-го червня 1977 р. Його нарікання в листі до мене на ,,байдуже'' ставлення до нього деякої частини громади хоч і трохи перебільшене (адже його вірші читають і деклямують українці!), все ж не без підстав: хвору і прибиту горем людину ми не завжди знаємо як пошанувати, хоч та людина, при всіх своїх для нас, іноді, дивних прикметах, була все своє життя дуже жертвенна на народні цілі, уболівала українством на чужині.

Звідси й оте ,,живу надією і вірою''. А його мрією було побачити ще за життя свою першу збірку віршів, на видання якої він витратив поважну суму, також гречно оплатив труд тут підписаного за впорядкування й редагування тієї збірки. І все це для того, щоб потім безплатно розсилати по всьому світі ту книжку. І хай вільно буде мені тут висловити своє вдоволення з того факту, що мені вдалося видати ту збірку ще за життя народного поета І. Є. Марусенка. І ту збірку читачі можуть і тепер замовляти в мене безплатно.

На жаль, не доспівав усіх пісень сл. п. Марусенко: сотні віршів чекають опрацювання й видання. Але найбільший жаль, що не вдалося йому вшанувати його покійну дружину Феодору, як він плянував та про що листувався з тут підписаним: видати пропам'ятну книгу мистецьких вишивок св. п. Феодори з вибраними віршами, присвяченими їй. Не встиг, проживши лише два роки після смерти його дружини, проживши лише один рік зі своєю першою збіркою віршів у руках...

Тіло св. п. І. Є. Марусенка перевезено з Канади, де він помер, до Міннеаполісу (ЗСА), де він проживав, і там поховано 20-го червня 1977р. Залишив у смутку, наскільки мені відомо, двох синів із родинами: Павла в Канаді і Володимира в ЗСА. На жаль, Покійний не залишив тут підписаному, свого життєпису-автобіографії, навіть для публікації в збірнику його народних поезій, тому й не можемо подати докладних біографічних даних.

Іван Овечко

З'їзд українських купців

Українські купці, Підприємці і Професіоналісти на З'їзді на ,,Верховині''. [Світлив С. Рудяк]

У днях 25-27-го червня ц. р. відбувся З'їзд — Конвенція Українських Купців, Підприємців і Професіоналістів Америки на Оселі УРСоюзу ,,Верховина'' в Ґлен Спей, стейт Ню Йорк.

З'їзд почався в суботу, 25-го червня, після обіду, реєстрацією членів-делегатів та гостей, що прибули з більших місцевостей Америки. Увечері відбулася спільна вечеря і товариська зустріч, що пройшла в дуже гарному настрою, до чого причинилася запрошена з Філядельфії відома гумористка, звана пані Язиченська зі своїми веселими монологами, як також деякі з присутніх, розповідаючи свої дотепи.

У неділю, 26-го, після церковних відправ в обох наших церквах, що є побудовані у гарному українському стилі на терені ,,Верховина'', почалися наради З'їзду в присутності поверх 100 делеґатів і гостей. З'їзд відкрив д-р Старух з Чікаго, організаційний референт Об'єднання Купців, Підприємців і Професіоналістів, письмовим привітом від Блаженнішого Патріярха Української Католицької Церкви — Йосифа, а за Консисторію Української Православної Церкви в Америці передав привіт проф. Василь Іващук.

Присутні заслухали доповідь проф. Ярослава Падоха, голови Наукового Т-ва ім. Шевченка в Америці на тему ,,За поворот до історичних традицій українського купецтва'', в якій він розповів багату, цікаву минувшину українського купецтва від давніх княжих часів. Друга доповідь проф. Михайла Біди, відомого економіста, автора праць на господарські теми в кількох мовах, з Чікаго, на тему ,,Український економічний стан посідання в Америці'', що її зачитав мец. Володимир Ничай за неприсутнього доповідача, що не міг прибути. Обидві ці доповіді докладно опрацьовані — викликали живу дискусію, що дала нагоду учасникам піддати низку порад і вказівок для майбутньої праці Централі та наших поодиноких бизнесових організацій в Америці.

Після вичерпання дискусії на тему доповідей — почався бенкет, що його проводив д-р Богданський, директор Української Каси в Нюарку. Під час бенкету передано привіти від усіх братських Союзів Америки, УККА, СКВУ та багатьох інших організацій. У мистецькій частині бенкету виступала піяністка проф. Таїса Богданська, відомий фейлетонист-письменник зі ,,Свободи'' ба Язичинська-Климовська зі своїм гумористичним репертуаром.

Тоді також відбулося святочне вручення першого примірника книжки ,,Українські купці і промисловці в Західній Україні'' її авторові інж. Володимирові Несторовичу, що прибув з Детройту.

Після бенкету відбулися Загальні Збори Централі Об'єднання Українських Купців, Підприємців і Професіоналістів Америки. Звітували за Централю голова — Теодор Яцків, секретар — д-р Роман Кобилецький, організаційний референт д-р Богдан Старух, який також звітував за Контрольну комісію. Звітували теж голови поодиноких Осередків, зокрема: Ню Йорку, Філядельфії, Клівленду, Детройту, Нюарку і Чікаґо.

Гості з Канади — Торонто поділилися своїми думками на тему потреби бизнесової організації, яка між іншим в Канаді добилася вже поважних успіхів, не лишень на своєму професійному полі, але також громадсько-політичному.

Після однодушного уділення абсолюрії уступаючій Управі обрано нову на чергову дворічну каденцію, при чому рішено залишити на цей час осідок в Чікаґо; опісля осідок буде перенесений до одного з більших наших осередків на Сході Америки.

Головою обрано д-ра Романа Кобилецького, містоголовами є голови 7-ох наших бизнесових організацій Америки, фінансовий референт — Теодор Яцків, секретар — інж. Роман Бігун, організаційні референти д-р Богдан Старух і п. Кухтин, Контрольна комісія: Микола Сенчишак, ред. Рогатинський і п. Борецький, Товариський суд — мец. Володимир Ничай, п. Щупаківський, мгр Ліщинецький. Накреслено плян праці на майбутнє і прийнято резолюції З'їзду. З'їзд закінчився спільною вечерою, на якій між іншим висловлено щиру подяку Управі ,,Верховини'', зокрема приявному головному предсідникові — інж. Іванові Олексинові та управителеві Оселі п. Журавлеві і дружині за сумлінну і дбайливу опіку над делегатами і гостями.

Третій день перебування нашої делегації і гостей в дійсно чудових Кетскільських горах, та користуючи із прегарної погоди — використано на прогулянку і оглядини ,,Союзівки'' і Сумівської Оселі в Елленвіллі. Чікагську делегацію очолював голова місцевого Т-ва Українських Купців, Підприємців і Професіоналістів — індустріяліст інж. Іван Деркач.

Учасники зустрічі підбадьорені успіхом та в гарному настрою вернулися ,,Ґрейгондом'', автами та частинно літаками назад до Чікаго, обіцяючи собі використати чергову нагоду такої поїздки у симпатичному товаристві.

Н. В.

Проф. Василь Чапленко передає свій архів і бібліотеку до Музею-Архіву УВАН

Ню Йорк (УВАН) — Підсумовуючи свою літературну й наукову діяльність, проф. Василь Чапленко передає свій архів і бібліотеку для зберігання до Музею—Архіву УВАН. Порядок передачі узгіднено з науковим секретарем і директором Музею-Архіву УВАН проф. Василем Омельченком і його зафіксовано в окремій умові. Матеріяли передаються ступнево, в міру опрацювання їх, а хронологічно це буде пов'язане з потрібністю тих чи тих матеріялів його власникові. Серед цих матеріялів є такі унікальні речі, як власноручно переписаний ,,Соннетаріум'' М. Зерова, рукописний збірник сатиричних поезій О. Олеся, що його В. Чапленко здогадно назвав ,,Маски'' (на самім матеріялі назви немає), листування з В. Винниченком, з І. Борщаком та іншими українськими письменниками й науковцями (в умові зазначено, що користування листами ще живих українських письменників не буде дозволене до їхньої смерти). Значну частину серед матеріялів становлять машинописи писань В. Чапленка.

В останню чергу будуть передані примірники друкованих творів письменника, в яких наявні авторські виправлення чи зміни в текстах. До бібліотеки Музею-Архіву УВАН буде передана також особиста бібліотека проф. В. Чапленка, але тоді, коли він уже не зможе користуватися нею.

ІСТОРИЧНИЙ РОЗВИТОК...

(Закінчення зі ст. 2-ої)

має справу із зберіганням фондів (Харків, 1969) (тираж 19.770 прим.)

Висновки

До цього часу мало хто мав можливість вести досліди в бібліотеках совєтської України, архівних та рукописних сховищах. Довідкова бібліографія високорозвинена, але дуже часто вона пересякнута відкритою й прихованою тенденційністю укладу та добору матеріялів, що в неї входять, це особливо помітно у значно розвинутій системі рекомендованої бібліографії. Навіть якщо дивитися з історичної перспективи на совєтське бібліотекарство, то ледве чи можна сказати, що останнє десятиріччя дійсно привело до прогресу.

* Edward Kasinec and Michal Lesiow, Ucrainica in the Harvard University Library, Vol. 1, Part 2: Reference Aids: A Preliminary Report with Some Materials Towards a Catalogue. (Cambridge: HURI Reference Library, 1975).

ЗАХОДОМ
ОКРУЖНОГО КОМІТЕТУ ВІДДІЛІВ УККА
ОЛБАНСЬКОЇ ОКРУГИ
відбудеться
в НЕДІЛЮ, 21 СЕРПНЯ, в КОГОВЗІ, Н. Й.
в УКРАЇНСЬКОМУ ПАРКУ вул. МЕДОВС

УКРАЇНСЬКИЙ ДЕНЬ
(ФЕСТИН)

- **Початок в год. 2 попол., в 4 год. мистецька програма. Різні несподіванки, розваги, спортові змагання.**
- **Від год. 6 до 10 забава з танцями в павільйоні при звуках оркестри „АМБАСАДОРИ" під керівництвом п. ЯР. КУШНІРА.**
- **Жіночі Організації подбають про смачний буфет.**

На цей Український День-Фестин щиро запрошує все Українське Громадянство нашої округи.

КОМІТЕТ

9-ий ЛЕМКІВСЬКИЙ ФЕСТИВАЛЬ

ВІДБУДЕТЬСЯ
в СУБОТУ і НЕДІЛЮ — 20-21 СЕРПНЯ 1977 Р.
в ЛЕМКО РЕСОРТІ — МОНРО, Н. Й.
в мистецькій програмі візьмуть участь

- **Лемківські гуртки танців, пісень, балаласчні оркестри.**

Виступлять також:

- **Лемківські митці зі Львова: ОЛЬГА ГАВРИШ, і ЛЮДМИЛА ЯНИЦЬКА, солістки хору „Лемковина" в Рудні.**

В НЕДІЛЮ, о 10 годині рано СЛУЖБА БОЖА
Концертна програма пічнеться о 2-ій годині пополудні в обидвох днях

ПІТТСБУРҐ і ЗАХІДНЯ ПЕНСИЛЬВЕНІЯ

ОКРУЖНИЙ КОМІТЕТ ВІДДІЛІВ УНСОЮЗУ ПІТТСБУРҐУ І ЗАХІДНЬОЇ ПЕНСИЛЬВЕНІЇ
повідомляє, що

в НЕДІЛЮ, 28 СЕРПНЯ 1977 року
о год. 3-ій по пол.
в залі ПІТТСБУРҐ ҐІЛТОН — ҐАЙТВЕЙ ЦЕНТЕР — ПІТТСБУРҐ
відбудуться

ОРГАНІЗАЦІЙНІ ЗБОРИ

в яких зобов'язані взяти участь усі члени Окружного Комітету, Конвенційні Делеґати та Урядники таких Відділів УНС:
24, 41, 53, 56, 63, 91, 96,, 109, 113, 120, 126, 132, 161, 264, 276, 296, 338,481.

ПОРЯДОК НАРАД:

1. Відкриття
2. Звідомлення з організаційної праці Округи
3. Обговорення осінної передконвенційної організаційної кампанії, метою якої є придбати до кінця року 3,000 нових членів.
4. Обговорення приготувань до 29-ої Конвенції, яка відбудеться в Піттсбурзі в травні 1978 р.
5. Різне
6. Закриття нарад.

У зборах візьмуть участь:
ІВАН ФЛИС - заступник головного предсідника
АНДРІЙ ДЖУЛА — головний радний

Закликаємо ВСІ ВІДДІЛИ І ЇХ УРЯДИ ТА КОНВЕНЦІЙНИХ ДЕЛЕҐАТІВ, ЯК І ІНШИХ АКТИВНИХ СОЮЗОВЦІВ ВЗЯТИ УЧАСТЬ У ЦИХ ВАЖЛИВИХ ЗБОРАХ!

За Окружний Комітет:

Дмитро Головатий, секретар
Андрій Джула, голова
Володимир Рефт, касир

ОСЕЛЯ УРСОЮЗУ „ВЕРХОВИНА"
Запрошує все українське громадянство на

З А Б А В У

П'ЯТНИЦЯ, 19-го СЕРПНЯ — оркестра „ВОДОГРАЙ"
СУБОТА, 20-го СЕРПНЯ — оркестра „НОВА"

ПОЖЕРТВИ НА УВАН У США В 1976 РОЦІ

Українська Вільна Академія Наук у США висловлює щиру подяку всім жертводавцям за внески та пожертви в 1976 році, що дало змогу Академії далі продовжувати й розвивати науково-видавничу діяльність.

Єдиним джерелом фінансування діяльности Академії є пожертви та внески українських організацій та внески і пожертви українського громадянства. Академія має Текс Екземпт, що дає право зменшити оподаткованy суму на суму пожертви. Академія має понад 50 тисяч видань з україністики, та понад 220 тисяч цінних архівних матеріялів. Це єдине найбільше систематизовані, каталогізовані у Вільному Світі матеріяли, якими широко користуються багато вчених та докторантів українців, американців, та з Вільного світу. В 1976 році ці матеріяли поповнились новими поступленнями від вчених, що тепер опрацьовується.

Прийдім з допомогою зберегти їх та стати в пригоді для дослідчої наукової праці. Подаючи список жертводавців звертаємо увагу, що ряд членів Академії ще не внесли членських внесків за 1976 і 1977 рік.

Просимо відгукнутись на звернення Академії.

Подаємо перший список жертводавців:
Меценати Академії:

$ 1,000.00 — Українська Щаднично-Позичкова Спілка „Певність" у Чікаґо;
$ 750.00 — Український Народний Союз: 500.00 — за 1975 рік і $ 250.00 за 1976 р.;
$ 500.00 — Воскобійник Олекса та Галина Воскобійник;
$ 500.00 — Ростун Василь;
$ 450.00— Консисторія Української Православної Церкви в Америці;
$ 395 — Кравчук Юрій;
$ 300.00 — Бризгун Константин;
$ 200.00 — Лисяк Роман, Трухлий Юрій;

Подаємо список пожертв, що поступили до Академії по заповітам:

$ 6,620.00 — тестамент Лоррі (Іларій) Віжевський, через Миколу Кавка;
$ 617.80 — тестамент Гната Бачинського, через М. Коця;
$ 1,000.00 — тестамент Миколи Понеділка, через проф. Я. Падоха;
$ 1,000.00 — від Веніямина Носенюка, пам'яті Івана Носенюка.

Згадаймо св.пам'ять Покійних, що склали заповіти для Академії. Їх шляхетний вчинок достойний наслідування. Це старовинний звичай українців.

Ще раз висловлюємо щиру подяку і просимо членів Академії, членів Фундації Академії та прихильників Української Вільної Академії Наук надіслати щорічні внески по$25.00 за 1976 та посилити вплату внесків за 1977 рік.

Щире спасибі за внески та пожертви. Бережімо неоцінені скарби, що їх має УВАН у США.

Управа УВАН у США та її Фундація

У глибокому болю і смутку повідомляємо Українське Громадянство, що в дні 2 серпня 1977 р. відійшов у Вічність на 77 році життя

св. п.

МИХАЙЛО ПУШКАР

Член Контрольної Комісії Українського Конгресового Комітету Америки, Відділ Ню Гейвен, Конн., Ветеран Українських Армій Першої і Другої світової війни, Член Управи ОбВУА і Станиці Першої Української Дивізії УНА, довголітній Голова Українського Народного Дому та Член багатьох Товариств і Організацій.
Похорон відбувся в четвер, 4 серпня 1977 р.

Достойній Опечаленій Вдові й Родині Покійного складаємо вислови найглибшого співчуття.

УКРАЇНСЬКИЙ КОНГРЕСОВИЙ КОМІТЕТ АМЕРИКИ
ВІДДІЛ НЮ ГЕЙВЕН, КОНН.

З невимовним жалем ділимося сумною вісткою з українським громадянством Канади та ЗСА, що після довгих і важких терпінь упокоївся в Бозі на 89-му році життя в середу, 29-го червня 1977 р. в Гамільтоні, Онт.

бл. п.

СТЕПАН ГЕВАК

учасник Визвольних Змагань, член НТШ, основник і довголітній голова від. ЛВУ в Гамільтоні, почесний член ГУ ЛВУ, основник і член управи інших усп. громадських і церковних організацій на Україні і на еміграції.
Похоронні відправи відбулися 2-го липня 1977 р. з церкви св. Духа, а тлінні останки Пок. зложено біля своєї найближчої Родини на кат. цвинтарі в Гамільтоні.

Вічна Йому Пам'ять!

В глибокому смутку залишені:
донька — ОЛЬГА КУШНІР з мужем ВОЛОДИМИРОМ
внуки — ХРИСТЯ (зам. ДИСЯК) і ЮРА
3 сестри і дальша родина

Згідно з бажанням Пок. пожертви зложено на Фундацію Т. Шевченка

Ділимося сумною вісткою з Рідними, Приятелями і Знайомими, що дня 14-го серпня 1977 р. з Волі Всевишнього відійшов від нас у Вічність на 89 році життя наш Найдорожчий Брат, Швагер і Вуйко

бл. п.

ІВАН ПОВХ

уроджений в Сілець, біля Перемишля
Учасник Визвольних Змагань, бувший професор Торговельної Гімназії у Станиславові, Старому Самборі і Перемишлі та учитель в школі при укр. кат. церкві св. Духа в Честер, Па.

ПАНАХИДА і ПАРАСТАС відбудуться в середу, 17-го серпня в год. 7-ій веч. в пох. заведенні John Cunko 400 N. Front St. Steelton, Pa.

ПОХОРОН відбудеться в четвер, 18 серпня 1977 р. з укр. кат. церкви св. Духа при 3015 W. 3rd St., Chester, Pa. **в годині 10-ій рано. Тлінні останки будуть зложені того ж дня на укр. католицькому цвинтарі в Факс Чейс, Па. в год. 1-ій пополудні.**

Горем прибиті:
ВАСИЛЬ — брат в Україні
ВАСИЛЬ МИКИТА — швагер в Гаррісбурґ
БОГДАН з Родиною — братанок в Україні
НАДЯ — братанка в Україні
ЛЮБКО МИКИТА з Родиною — сестрінок в Геррісбург

У ФІЛЯДЕЛЬФІЇ ВІДКРИТО...

(Закінчення зі ст. 1-ої)

го обряду. Поставлена тема з певністю допоможе цінити наш обряд і плекати його серед нового покоління.

Запляновані також практичні семінари із загальною темою: вибрані питання сучасного українства. Ці семінари вестимуть професори УКУ при співпраці викладачів і науковців з інших університетів Філядельфії й околиці. Ці семінари призначені в першу чергу для наших учителів українознавчих шкіл, що такої наукової підмоги дуже потребують, щоб підвести стандарт і якість наших шкіл українознавства. Семінари теж призначені і для самих науковців, які могтимуть на спільних засіданнях обговорювати та дискутувати найновішу наукову проблематику чи досліди в своїх наукових ділянках. Із присутністю студентів і молодих учених це допоможе в підготові нових кандидатів для нашої науки.

Третьою ділянкою праці філядельфійської Філії будуть симпозії, які вже наші науковці Філядельфії організовували в минулому із успіхом (напр. 19 квітня 1975 р. доповіді, що появились друком в 1976 р. в книжці англійською мовою п. н. „Українська Католицька Церква 1945-75".) Організатори Філії у Філядельфії плянують улаштовувати такі симпозії кожного року.

Врешті, в пляні Філядельфійської Філії є ще одна важлива ділянка праці, а саме — видавнича. Це чи не найважливіша праця і по її овочах бачиться життєздатність Філії та її силу. Плянується видавати матеріяли симпозій окремими збірками, а вже під цю пору підготовляється збірник документів патріярхальних змагань. Це буде великої ваги збірка. Якщо в ній будуть включені дев'ять спроб із останніх 350-ох літ після унії і сучасні змагання від другого Ватиканського собору, які тривають уже близько 15 літ, то це буде історичної ваги документація з великим впливом на дальший хід змагань за патріярхат. Варто б було, щоб наші вчені поцікавилися тією справою, що її започаткувала філядельфійська філія і доложили своєї співпраці, щоб ця документація вийшла повною і якнайдокладнішою.

Філядельфійська Філія також плянує видавати матеріяли до історії нашої Церкви з архівів Европи й Америки. Це свого роду продовжування праці самого УКУ, який почав видавати „Монумента" в Римі і досі дійшов до XIУ тому. Архіви Америки, хоч віком молоді, але столітнє існування нашого поселення вже створило історію і її мови у документах вже треба шукати та затривалювати. Треба в цій справі зладити солідний плян і систему. При збиранні документів можуть працювати наші молоді історики і кандидати історичних наук. Час-до-часу хтось знаходить тут і там якийсь важливий документ, якусь важливу історичну нотатку, яка заважує не раз на якійсь проблемі. Без документів ширяться часто невластиві опінії, чи й фальші про минулу дійсність. Все це можна виправити і позитиви здобути збіркою історичних документів.

І врешті філядельфійська Філія хоче включитись у підготову для відсвяткування 1000-ліття хрищення Руси-України. Тільки десять літ ділить нас від цього великого ювілею і привітати треба цей почин філядельфійської Філії УКУ. При допомозі інших філій і при скоординованім пляні можемо приступити до тієї підготови, яка певно лежить на серці нашого єпископату.

В. Годинський — адвокат залізничної кампанії

Міннеаполіс, Мінн. — Наша громада в Міннеаполісі — Ст. Пол збагатилась професійною силою — д-ром Володимиром Годинським.

Володимир Годинський народився у Міннеаполісі в родині о. протоієрея Миколи й паніматки Варвари Годинських. Він успішно закінчив середню освіту та українську парохіяльну школу. В 1974 р. Володимир закінчив Міннесотський університет з відзначенням бакалара „Магна кум лявде" і дістав відзначення „Фі Каппа" та „Фі Каппа Фі". Він брав участь в студентських організаціях Міннесотського університету і на протязі двох років був провідником та належав до української студентської громади. Під час студій він працював як асистент професора фізики та астрономії у ляборатрії з 125-ма студентами.

Закінчивши Міннесотський університет, був прийнятий до Правничої Школи Вісканського університету, що його успішно закінчив на весні 1977 р. і був назначений адвокатом „Бурлінгтон — Норт" (залізнична компанія) в Ст.

Д-р Володимир Годинський

Пол, Мінн. Перед закінченням Правничої Школи він практикував в дослідчому відділі міжнародного права, приготовляючи рукописи до видання та був асистентом професора по опрацюванні матеріялів для видавання правничої літератури.

Д-р Володимир Годинський — член 345-го Відд. УНСоюзу.

Люба Менжега

Сумівські танцюристи...

(Закінчення зі ст. 1-ої)

пішну участь української меншини у святкуванні 200-річчя ЗСА у Філядельфії в 1976 р., про нашу участь у фестивалях, виставках, концертах, а з особливим притиском звернув увагу публіки на затиск української культури московським окупантом в Україні та на жорстоке переслідування інтелектуалістів, письменників та мистців в Україні. Ці інформації публіка прийняла із виразною прихильністю.

Після перерви на сцені поплили знову бравурні танки, викликаючи безмежне захоплення публіки, а танок „Гопак" публіка нагородила овацією та вставанням з місць примусила танцюристів до повторення.

Приємно було бачити як статечні пані розціловували після закінчення програми наших молоденьких танцюристів і танцюристок та запрошували на морожене.

Програмою керував мистецький керівник ансамблю М. Солтис, а оркестра грала під батутою п. Киби. У технічному переведенні програми допомагали батьки: М. Стасюк, Филик та Дармограй.

Сумівський Танцювальний Ансамбль із Філядельфії своїм виступом у Атлантик Ситі добре послужився справі: експонувати добре ім'я України перед американською публікою.

Звичайні Загальні Збори УБТА

Восьмі Звичайні Загальні Збори Українського Бібліотечного Товариства (УБТА) відбулися 19-го червня ц. р. у Детройті в приміщенні Української Середньої Школи.

Збори відкрив уступаючий голова д-р Василь Лучків, а о. Петро Колесник провів молитву. До Президії Зборів обрано: д-р Олега Кудрика на голову, о. д-ра Павла Бабяка — містоголовою і мгра Володимира Барана — секретарем.

Під сучасну пору Т-во має 80 членів. У звітовому часі Т-во афіліовано в Американській Бібліотечній Асоціяції, одержало чартер, а також статус неприбуткової асоціяції. Відтепер всі вкладки та дари на УБТА можна відтягати від федерального та стейтового податків.

В минулій каденції праця ГУ УБТА проявлялася в засіданнях, співпраці при виданні журналу „Українська Книга", в двох Секціях: Бібліографічній та Історії української книги і друку, комісії для переведення змін у каталогізуванні Бібліотеки Конгресу. Цю Комісію очолює д-р Андрій Турчин, який теж входить до подібної Комісії при Славістичній Секції Американської Бібліотечної Асоціяції. Ціль Комісії: переконати Конгресову Бібліотеку про потреби змін у її клясифікаційних схемах, що відносяться до поневолених Москвою народів.

Збори були ділові та цікаві. В дискусії забирало голос багато членів, які порушили такі справи: приєднання членів до УБТА, членство в Американській Бібліотечній Асоціяції, наша участь в праці Славістичної Секції, наша участь в Американській Асоціяції для Славістичних Студій, поширення та розбудова „Української Книги", індексування українських періодичних видань, видання монографічних видань з ділянки бібліотекознавства, співпраця з українськими науковими установами, співпраця з Т-вом Українських Бібліотекарів Канади тощо.

Зокрема багато часу присвячено справі індексування українських періодиків та газет. Стверджено, що без індексу (покажчика змісту) щоденника „Свобода" немислиме опрацювання історії українського поселення в ЗСА, тому Збори висловили побажання, щоб Управа УНС подбала про те, щоб опрацювати індекс змісту „Свободи" за час від її виходу по сьогоднішні дні.

Другою широко дискутованою справою була проблема співпраці УБТА з Т-вом Українських Бібліотекарів Канади. Про це реферували представники ТУБК мгр Люба Пендзей та мгр Василь Верига з Торонто. Рішено нав'язати тісніший зв'язок та обрано комісію співпраці обох товариств.

Заслухано звіт Номінаційної комісії (голова д-р Юрій Фединський) з виборів керівних органів УБТА. До Головної Управи УБТА входять(д-р Роман Дражньовський — голова, мгр Микола Кравчук — містоголова і голова елект, д-р Василь Лучків — колишній голова, д-р Ол. Соколишин — секретар, Василь Надрага — скарбник. Члени Управи: д-р Петро Гой, Е. Басюк, д-р О. Кудрик, Богдан Ясінський, д-р А. Турчин, д-р Д. Штогрин. Контрольна комісія: д-р Евген Перейма—голова, мгр Ганна Паньків-Черінь, д-р Роман Воробець, д-р Роман Кос, Олександер Громоцький — члени.

Після звітів комісій та відчитання резолюцій закінчено Збори. З браку часу теоретичну частину З'їзду відложено на інший час.

Перше засідання нової Головної Управи УБТА відбулося 21-го червня у Детройті в залі „Кобо голл" при участи членів Головної Управи. Засіданням керував голова д-р Р. Дражньовський. В засіданні взяли теж участь представники-гості з Канади пп. Л. Пендзей і В. Верига. Рівно ж в цьому засіданні взяли участь бібліотекарі українці Детройту та Мічігену. В кількагодинних нарадах обговорено та намічено напрямні праці ГУ УБТА на майбутнє.

Н. Н.

ПАТРІЯРШИЙ ФОНД

Товариство „Св. Софія" подає черговий список жертводавців на Постійний Патріярший Фонд У-ий список

Л.Г. — 200 дол., Л. Г. (УКУ) — 200 дол., Збірка в Пассейку — 255 дол., Збірка в Пассейку — 120 дол., Емілія Михалевська — 100 дол., Марія Б. Фединська — 100 дол., Збірка в Пассейку — 245 дол., Збірка в Ельмайрі, Гайц — 251 дол. Клюфас Орест і Ксеня, Гантер, Н. Й. — 100 дол., Датки сумами нижче сто долярів з Елізабету, Чікаго, Філядельфії, Рочестеру — 575 дол. Разом: 2, 146 долярів. Загальна сума до 30-го червня 1977 р. — 46,577.43 долярів.

ЗБОРИ ВІДДІЛІВ УНС

СУБОТА, 20-го СЕРПНЯ 1977 року

НЮАРК, Н. Дж. Місячні збори Т-ва „Чорн. Січ" 14-го Відділу о год. 6-ій веч. в приміщенні „Чорноморської Січі". Проситься чл. прибути і вирівняти вкладки та забрати дивідендові чеки.

В. Роговський, предсідник
З. Терлецький, касир
М. П. Отрок, секретар

НЕДІЛЯ, 21-го СЕРПНЯ 1977 РОКУ

ПАССЕЙК, Н. Дж., Місячні збори 42-го Відділу ім.Т. Шевченка відбудуться о год. 2-ій по пол. в УНДомі при 237 Hope Ave., просимо о чисельну участь. Чеки (дивіденди) треба відібрати на місячних зборах.

В. Марущак — рек. секр.

НЕДІЛЯ, 21 СЕРПНЯ 1977 РОКУ

ПАТЕРСОН, Н. ДЖ. Місячні збори Т-ва ім. Т. Шевченка 64-го Відділу відбудуться о год. 2-ій по пол. у Вінярського, Мейн вул. у Патерсоні. Просимо всіх прибути на збори і вибрати дивіденд чеки.

Уряд

ТАРЗАН, Ч. 7802. Крик на порятунок

CAREFREE AND HAPPY ONCE AGAIN–TARZAN MOVES BOLDLY IN THE THICK JUNGLE GROWTH...
LITTLE REALIZING THE FATE AWAITING HIM UPON HIS RETURN FROM THE HUNT... THEN...
HELP!
UH, OH!... TROUBLE! SHOULDN'T HAVE LEFT THOSE TWO!

Безжурний і веселий Тарзан відважно крокує крізь густі джунглі...

... Він не передбачає долі, яку готує йому Помпус з хвилиною його повороту з полювання... Тоді раптом чує крик...

Рятуйте!!!

Ой!... Напевно якась небезпека!... Не повинен був залишати тих двох самими!